

*Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2014
7. volební období*

Z Á P I S

*ze 13. schůze
zahraničního výboru
konané 12. listopadu 2014*

Přítomni: prezenční listina

Omluveni: Plzák, Šarapatka

Schůzi zahájil př. K. Schwarzenberg ve 12.05 hod. Uvedl, že jednání svolal z důvodu projednání Návrhu rozpočtu kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí ČR na rok 2015, a pěti mezinárodních smluv. Informoval, že pozval také nově designovaného velvyslance ČR v Tunisku J.E. Mgr. Jiřího Doležela, aby představil svoji koncepci působení, a 1. náměstka ministra zahraničních věcí Petra Druláka k diskuzi o zahraniční politice MZV. Dodal, že v závěru schůze bude potřeba stanovit záměry vyslání zahraničního výboru na rok 2015. Poslanci s navrženým pořadem jednání souhlasili */hlasování 14-0-0 je zachyceno v příloze/*.

Návrh pořadu jednání:

1. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Srbskou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací podepsaná v Bělehradu dne 13. května 2013 /sněmovní tisk 285/
2. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zlepšení dodržování daňových předpisů v mezinárodním měřítku a s ohledem na právní předpisy Spojených států amerických o informacích a jejich oznamování obecně známé jako Foreign Account Tax Compliance Act, která byla podepsána v Praze v České republice dne 4. srpna 2014 /sněmovní tisk 311/
3. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Mongolskem na straně druhé, která byla podepsána v Ulánbátaru dne 30. dubna 2013 /sněmovní tisk 227/
4. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Filipínskou republikou na straně druhé, která byla podepsána v Phnom Penhu dne 11. července 2012 /sněmovní tisk 222/
5. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé, která byla podepsána v Bruselu dne 27. června 2012 /sněmovní tisk 223/
6. Vystoupení nově designovaného velvyslance ČR v Tunisku J.E. Mgr. Jiřího Doležela
7. Návrh rozpočtu kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí ČR na rok 2015
8. Diskuse s 1. náměstkem ministra zahraničních věcí P. Drulákem o zahraniční politice MZV
9. Projednání záměrů zahraničních cest zahraničního výboru na rok 2015
10. Sdělení předsedy

1. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Srbskou republikou o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací podepsaná v Bělehradu dne 13. května 2013 /sněmovní tisk 285/

Vládní návrh uvedl JUDr. Jaroslav Strouhal, náměstek ministra vnitra.

Zpravodaj J. Foldyna navrhl smlouvu doporučit k ratifikaci, s čímž poslanci souhlasili /usn. č. 61, hlasování 14-0-0 je zachyceno v příloze/.

2. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o zlepšení dodržování daňových předpisů v mezinárodním měřítku a s ohledem na právní předpisy Spojených států amerických o informacích a jejich oznamování obecně známé jako Foreign Account Tax Compliance Act, která byla podepsána v Praze v České republice dne 4. srpna 2014 /sněmovní tisk 311/

Vládní návrh uvedla Mgr. Simona Hornochová, náměstkyně ministra financí.

Zpravodaj P. Šrámek navrhl smlouvu doporučit k ratifikaci.

Př. K. Schwarzenberg se dotázal, zda se jedná o oboustrannou smlouvu, anebo z ní plynou povinnosti pouze ČR.

Nám. S. Hornochová odpověděla, že povinnosti jsou stejné pro obě strany.

Posl. L. Luzar požádal o konkretizaci bodů pojednávajících o reciprocitě. Poukázal na nesoulad v případě sankcí.

Posl. M. Šarapatka vznesl otázku, která z okolních zemí danou smlouvu již podepsala. Konstatoval, že název smlouvy zjevně nasvědčuje ochraně amerických zájmů.

Nám. S. Hornochová vysvětlila citlivost politické otázky u dané smlouvy. S politováním uvedla, že aktivistická byla reprezentace EU, která tím již podmínky nastavila. Současně konstatovala, že ČR je za daných okolností nucena chránit české finanční instituce a umožnit jim konkurenceschopnost. Připustila, že sankce na druhé straně nejsou. Zdůraznila, že pokud smlouvu ČR nepodepíše, Američané budou aplikovat sankce. Doplnila, že se ČR nachází v procesu projednání pod časovým tlakem.

Posl. L. Luzar se zeptal, které další světové velmoci budou na ČR obdobně tlačit v budoucnu. Vyjádřil očekávání, že by EU měla v podobných situacích ochraňovat slabší státy. Inicioval, aby byl na EU vyvíjen tlak a existoval v daných záležitostech jednotný postoj.

Př. K. Schwarzenberg debatu shrnul konstatováním, že vyšší bere.

Nám. S. Hornochová podotkla, že postup EU je jednotný a členské země smlouvu postupně shevalují. Poznamenala, že si není jistá, zda tak obrovské množství přichozích dat vyplývajících ze smlouvy bude přínosem.

Př. K. Schwarzenberg se zeptal na míru jistoty, že ČR bude mít stejné informace z USA.

Nám. S. Hornochová odpověděla, že v praxi si tím není jistá, ale je to obdobné jako u smluv o výměně informací v daňové oblasti. Konstatovala, že ČR vyvíjí maximální úsilí, aby měla k dispozici právní základ. Uvedla, že závazky pro americkou stranu ve smlouvě zakotveny jsou, druhá věc však bude jejich vymahatelnost.

Posl. L. Luzar navrhl se k dané smlouvě za rok vrátit a vyhodnotit její pozitivita a negativa.

Př. K. Schwarzenberg podotkl, že i když se bude smlouva vyhodnocovat, nic se tím už neovlivní.

Zpravodaj P. Šrámek vyjádřil pochyby, že po vyhodnocení smlouvy by bylo možné ji předělat.

Posl. R. Böhnsch konstatoval, že návrh posl. Luzara je nehlasovatelný, protože zahraniční výbor nemůže svým usnesením oslovovat smluvní strany.

Př. K. Schwarzenberg nechal o návrhu posl. L. Luzara hlasovat. Pro byl posl. Luzar a Číp /hlasování 2-11-0/, návrh tedy nebyl přijat.

Zpravodaj P. Šrámek poté navrhl smlouvu doporučit k ratifikaci, s čímž poslanci souhlasili /*usn. č. 62, hlasování 11-2-0 je zachyceno v příloze*/.

3. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Mongolskem na straně druhé, která byla podepsána v Ulánbátaru dne 30. dubna 2013 /sněmovní tisk 227/

Vládní návrh uvedl Prof. Ing. Petr Drulák, Ph.D., 1. náměstek ministra zahraničních věcí.

Zpravodaj R. Böhnsch poukázal na dobré, tradiční vztahy mezi ČR a Mongolskem.

Posl. L. Luzar požádal o upřesnění položky uvedené v rozpočtu „Schengenský dům v Ulánbátaru“. Zeptal se, zda EU plánuje přijetí Mongolska do Schengenského prostoru.

1. nám. P. Drulák vysvětlil, že se nejedná o vstup Mongolska do Schengenského prostoru, ale o spolupráci s některými státy v důsledku faktu, že ČR má v Mongolsku svůj zastupitelský úřad.

Posl. K. Rais doplnil, že na Schengenský dům jde z MZV pouze 10% prostředků a zbytek je hrazen z jiných fondů.

Zpravodaj R. Böhnsch poté navrhl smlouvu doporučit k ratifikaci, s čímž poslanci souhlasili /*usn. č. 63, hlasování 12-0-0 je zachyceno v příloze*/.

4. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Filipínskou republikou na straně druhé, která byla podepsána v Phnom Penhu dne 11. července 2012 /sněmovní tisk 222/

Vládní návrh uvedl Prof. Ing. Petr Drulák, Ph.D., 1. náměstek ministra zahraničních věcí.

Zpravodaj R. Vyzula zdůraznil, že se smlouva týká i boje proti pašování drog a praní špinavých peněz. Uvedl, že se dohoda sjednává na dobu 5 let a automaticky se prodlužuje o jeden rok. Dodal, že je určitým posílením role EU v jihovýchodní Asii, postaveno na pilíři demokracie a lidských práv. Poté navrhl smlouvu doporučit k ratifikaci, s čímž poslanci souhlasili /*usn. č. 64, hlasování 11-0-0 je zachyceno v příloze*/.

5. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Rámcová dohoda o komplexním partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé, která byla podepsána v Bruselu dne 27. června 2012 /sněmovní tisk 223/

Vládní návrh uvedl Prof. Ing. Petr Drulák, Ph.D., 1. náměstek ministra zahraničních věcí

Zpravodaj J. Mihola poznamenal, že smlouva byla předložena již v roce 2013, ale z důvodu rozpuštění sněmovny je projednávána až nyní. Uvedl, že obdobný typ smluv představuje další krok k posílení politického a ekonomického zapojení ČR v jihovýchodní Asii. Konstatoval, že dohoda navazuje na dlouhodobou spolupráci ČR s Vietnamskou socialistickou republikou.

Posl. P. Šrámek se dotázal na rozdíl mezi předchozí „dohodou o partnerství“ s Filipínskou republikou a právě projednávanou „dohodou o komplexním partnerství“.

Př. K. Schwarzenberg upozornil na významné netarifní překážky ve spolupráci ČR s Vietnamské socialistické republiky. Dotázal se na možnosti řešení.

1. nám. P. Drulák na dotaz adjektiva „komplexní“ uvedl, že smlouvy jsou si obsahově podobné, akorát se mohou lišit v čase uzavření. Vysvětlil, že EU od určité doby přistupuje na slovo komplexní v názvu, aby tím byl lépe vystižen charakter smlouvy. V souvislosti s otázkou předsedy Schwarzenberga poukázal na složitost a kulturní i institucionální zvláštnosti asijských trhů. Konstatoval, že jedinou možnost spatřuje v dlouhodobé interakci s prostředím, která umožní překážky lépe zvládat.

Př. K. Schwarzenberg poznamenal, zda by ČR neměla vyvinout větší tlak.

1. nám. P. Drulák poděkoval za poznámku a sdělil, že ji bere jako podnět pro českou zahraniční politiku.

Posl. L. Luzar s nadsázkou navrhl aplikaci podobných sankcí jako uplatňují USA k ČR (viz debata k tisku 311). Vyjádřil názor, že česká ekonomika je ve stavu, kdy by měla vážít razantnější postupy v rámci obchodního jednání, nejen v kontextu historicky dobrých obchodních vztahů českých podniků s Vietnamem.

Př. K. Schwarzenberg namítl, že ČR má s Vietnamskou socialistickou republikou historicky dobré vztahy, které se však neodráží na obchodní bilanci. V souvislosti se slabými výsledky odkázal na statistiky.

Zpravodaj J. Mihola poté navrhl smlouvu doporučit k ratifikaci, s čímž poslanci souhlasili /*usn. č. 65, hlasování 11-0-0 je zachyceno v příloze*/.

6. Vystoupení nově designovaného velvyslance ČR v Tunisku J.E. Mgr. Jiřího Doležala

Velvyslanec J. Doležal poděkoval za možnost zúčastnit se jednání zahraničního výboru. Zdůraznil důležitost parlamentní diplomacie v zahraniční politice. Vyzval výbor k návštěvě Tuniska. Stručně popsal diplomatické a obchodní vztahy ČR s Tuniskem. Informoval o specifikách Tuniska a jeho vnitropolitické situaci. Představil svou koncepci působení s důrazem na důležitost navazování kontaktů. Představil svého kolegu Mgr. Jana Vyčítala, velvyslance ČR v Libyi.

Př. K. Schwarzenberg konstatoval, že Tunisko je jedinou zemí, kde se Arabské jaro relativně podařilo a situace se vcelku stabilizuje. Vzněl otázku, zda pobyt Libyjců v Tunisku je pouze přechodný.

Slova se ujal velvyslanec J. Vyčítal a krátce vysvětlil libyjskou problematiku v Tunisku. Objasnil, že Tunisko bylo pro Libyjce vždy dovolenkovou destinací, co však hrozí, je export radikálního islamismu z Libye na západ.

Velvyslanec J. Doležal doplnil, že v Tunisku žijí až 2 miliony přechodných libyjských imigrantů, kteří představují ekonomicky silnou skupinu obyvatel. Řekl, že i z toho důvodu považuje aktuálně teroristickou hrozbu za latentní.

Posl. K. Rais se dotázal na problémy s vízy pro Libyjce, zejména pro obchodníky.

Velvyslanec J. Vyčítal odpověděl, že libyjské obchodníky, kteří historicky jezdili do EU, nikdy s vízy problémy neměli.

Posl. L. Luzar nastínil otázku nelegální migrace do EU. Dotázal se na aktuální situaci.

Velvyslanec J. Doležal odpověděl, že se otázka nelegálních imigrantů do Schengenského prostoru řeší zejména na evropské úrovni. Poznamenal, že bilaterální tuniská imigrace do ČR představuje aktuálně zanedbatelný problém.

Posl. L. Luzar upřesnil dotaz ve vztahu k informaci, že Itálie vyžaduje po EU, aby členské státy přebíraly část uprchlíků, kteří končí v Itálii.

Velvyslanec J. Doležal uvedl, že se jedná o záležitost, která se řeší v Bruselu, nikoli bilaterálně.

Př. K. Schwarzenberg se v kontextu záporné obchodní bilanci dotázal, v čem má ČR v Tunisku nejvíce příležitostí.

Velvyslanec J. Doležal zápornou bilanci vysvětlil zejména určitou pasivitou českých podnikatelských subjektů a specifickým kulturním a jazykovým prostředím. Vyjmenoval perspektivní sektory pro české exportéry. Informoval, že se Škoda Auto chystá v příštím roce otevřít své zastoupení v Tunisku. Uvedl, že potenciál vidí také pro společnost Linet, ČKD či Madeta.

7. Návrh rozpočtu kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí ČR na rok 2015

Návrh rozpočtu uvedl 1. náměstek ministra zahraničních věcí Prof. Ing. Petr Drulák, Ph.D. Konstatoval, že očekává živou a často technickou debatu. Představil svůj doprovod – generálního sekretáře MZV RNDr. Vladimíra Zavázala, CSc. a ředitele odboru správy rozpočtu Ing. Oldřicha Zajíčka. Popsal strategický kontext pro rozpočet MZV s důrazem na potřebu vyrovnat se s tvrdou, úspornou politikou předchozích vlád, která se promítla zejména v personální oblasti a v zastavení investic, včetně údržby majetku. Za další strategický bod označil kurzovní intervence ČNB. Uvedl, že v daném důsledku se MZV ocitlo na počátku roku 2014 v situaci, kdy jeho možnosti a kapacita neodpovídaly očekáváním a úkolům, které na něj byly kladeny. Pro řešení daného problému zdůraznil potřebu investic v personální i investiční oblasti. V rozpočtu poukázal na zvýšení počtu zaměstnanců MZV, zejména v konzulární oblasti a ekonomické diplomacii. Akcentoval také položku správy majetku. Vysvětlil důležitost rekonstrukce Trautmannsdorfského paláce. Upozornil na potřebu investic do budov zastupitelských úřadů ČR v zahraničí (Londýn, výhledově od roku 2016 investice do budov MZV v USA). Zdůraznil částku 1,5 miliardy Kč v rozpočtu, kterou MZV nemůže využít vzhledem k faktu, že se jedná o povinné příspěvky mezinárodním organizacím, kterých je ČR členem. Uvedl, že výdajový rámec ve výši cca 6,4 miliard Kč je výsledkem koaličního jednání a oproti původní variantě byl navýšen o 509 milionů Kč. Konstatoval, že MZV žádalo Ministerstvo financí o realistické navýšení o 650 milionů Kč a vyjádřil naději, že se MZV rozdíl podaří překlenout.

Generální sekretář MZV RNDr. Vladimír Zavázal, CSc. poslance informoval, že kurzové rozdíly v důsledku intervencí ČNB byly s Ministerstvem financí v průběhu roku 2014 operativně řešeny, jak bylo slíbeno nám. Gregorem před rokem, a v rozpočtu pro rok 2015 jsou také zahrnuty. Vysvětlil, že navýšení rozpočtu MZV o 509 milionů, které zmínil 1. nám. Drulák, obsahuje částku na pokrytí kurzových rozdílů ve výši 220 milionů Kč, které jsou však již v danou chvíli vyšší vzhledem k aktuálnímu kurzu 28 Kč/EURO oproti předpokládaným 27 Kč, obdobně v případě USD. V daném kontextu informoval o dohodě s Ministerstvem financí, že se dané problémy budou opět řešit operativně v průběhu roku. V souvislosti s povinnými příspěvky do mezinárodních organizací vyjádřil rozhořčení nad navýšením příspěvků do OSN v důsledku nepříznivých algoritmů výpočtu pro ČR, kdy státy jako Antigua a Barbuda mají stejný hlas jako USA či Velká Británie.

Př. K. Schwarzenberg uvítal fakt, že se oproti roku 2012 rozpočet MZV zvýšil o téměř 622 milionů Kč, což představuje více než 10%. Vyjádřil však politování, že narůstají provozní výdaje a nikoli výdaje na aktivní zahraniční politiku. Zdůraznil, že zvýšení je ve významné míře způsobeno opětovným růstem počtu zaměstnanců, podle přílohy 4a o 123 oproti roku 2013, tj. více než 7%, což se v rozpočtu projevuje nárůstem prostředků na platy oproti skutečnosti roku 2013 o 58,5 milionů Kč, tj. o 9% více, z čehož 3,5% připadá na plošné zvýšení platů ve státní správě. Uvedl, že za závažný považuje zejména růst počtu zaměstnanců vysílaných do zahraničí, který se promítá do zvýšení rozpočtu na náhrady vyšších životních nákladů v zahraničí o více než 150 milionů Kč, tj. o cca 15%. Dodal, že k tomu přistupují ještě náklady na nájemné a školné, které v rozpočtu zvláště vidět nejsou.

Souhlasil, že nárůst nákladů v zahraničí jde částečně na vrub oslabení koruny a vyslání některých zaměstnanců může napomoci růstu příjmů z poplatků za víza, přesto uvedl, že v tom spatřuje problém. Konstatoval, že mnohá místa i celé úřady jsou navíc zřizovány, jen aby na ně bylo možné někoho umístit.

1. nám. P. Drulák v souvislosti s nárůstem pracovníků vysvětlil, že v dobách šetření ministerstvo experimentovalo s různými modely pro řízení ambasád, jedním z nichž byl model s minimálním personálním obsazením (1 diplomat + 1 pracovník). Konstatoval, že takto personálně poddimenzovaný zastupitelský úřad se po vyhodnocení ukázal být neživotaschopný, protože se veškerá energie pracovníků soustředila na chod úřadu a nezbýval prostor na plnění úkolů diplomatické služby. Uvedl, že v dané souvislosti MZV od takového modelu odstupuje a má záměr zastupitelské úřady personálně posilovat. Ohradil se proti konstatování, že jsou místa zřizována k umístění lidí. Poukázal na koncepční obnovování zastupitelských úřadů na základě ekonomické rozvahy. Vyjádřil přesvědčení, že se vynaložené prostředky ČR vyplatí, byť to na rozpočtu MZV nebude tak viditelné, protože výnosy z ekonomické diplomacie a z konzulární činnosti neplynou do rozpočtu MZV.

Generální sekretář V. Zavázal uvedl, že mu nepřísluší diskutovat o politických aspektech zahraniční služby. Konstatoval, že v 1. polovině roku 2013 byl počet pracovníků MZV 1755 a v současnosti činí 1827, tedy nárůst o 72, nikoli o 123. Zdůraznil, že z tohoto počtu bylo posledních 20 míst vytvořeno na základě usnesení vlády ČR z 15. 10. 2014 související se sankcemi proti Ruské federaci a jejich důsledků pro zahraniční obchod a export ČR. Doplnil, že v usnesení jsou dané pozice přesně jmenovány, např. konzulární referent do Ázerbájdžánu.

Př. K. Schwarzenberg upřesnil, že číslo 123 vychází z přílohy 4a. Dotázal se na přípravu na služební zákon v praxi. Vyčíslil, že MZV má dnes i s generálním sekretářem již 6 náměstků, z nichž pouze 1 a generální sekretář pochází z řad kmenových zaměstnanců MZV. Uvedl, že vzrostl také počet vrchních ředitelů z 6 na 8 a počet zvláštních zmocněnců ze 6 na 10. Konstatoval, že výše zmíněné má samozřejmě i své rozpočtové dopady a v kontextu přípravy na účinnost služebního zákona je to naprosto absurdní. Vzněl otázku, zda se na MZV nyní umísťují pracovníci, aby tam v případě vstoupení služebního zákona v platnost již byli.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že MZV se nachází v přechodné fázi. Uvedl, že počet členů vedení se může zdát poněkud vysoký. Konstatoval, že citovaná čísla jsou přesná. Ujistil, že se daná situace v průběhu 1. pololetí změní. Vysvětlil, že nové vedení MZV nezřídilo žádnou novou pozici pro zvláštního zmocněnce a naopak některá místa zrušilo, ty však zatím nebyly zrušeny čistě administrativně, například zvláštní zmocněnec pro evropskou zahraniční politiku či pro Afghánistán, Pákistán.

Př. K. Schwarzenberg zopakoval dotaz na růst počtu vrchních ředitelů.

1. nám. P. Drulák vysvětlil, že na základě politického rozhodnutí nového ministra přibyla sekce analyticko-komunikační a personální sekce, která bude mít na starosti přípravu MZV na přechod ke státní službě a která předznamenává budoucí sekci, kterou povede ze zákona státní tajemník.

Př. K. Schwarzenberg konstatoval, že počet náměstků se pravděpodobně také sníží. Vyjádřil politování nad odchodem nám. Tlapy a dotázal se, jaký je přínos nám. Kulhánka a Kauckého pro MZV.

1. nám. P. Drulák reagoval, že také není kmenovým zaměstnancem MZV.

Př. K. Schwarzenberg poznamenal, že alespoň se tematikou zabýval.

1. nám. P. Drulák řekl, že považuje za právo ministra přivést si blízké pracovníky a na otázku konkrétního výběru by považoval za vhodnější, aby odpověděl přímo ministr.

Př. K. Schwarzenberg přešel k investicím. Vyčíslil, že jejich celkový objem je plánován na 410 milionů Kč. Vzněl otázku, jaký bude dlouhodobý přínos konkrétních plánovaných akcí, zejména v zahraničí, například 71 milionů Kč na novou budovu ZÚ Canberra. Zdůraznil, že

všechny investiční akce jsou zaměřeny na prioritní země, jako zastupitelské úřady v Londýně, Washingtonu, Paříži, ale z pro něj nepochopitelných důvodů je mezi ně zařazena také výstavba nového úřadu Canberra, přičemž větší ekonomickou důležitost má zastupitelský úřad v Sydney. Zeptal se, zda v tom nehraje roli poslední osoba velvyslance v Austrálii.

Generální sekretář V. Zavázal odpověděl, že se jedná o nedorozumění. Vyjádřil pochopení, že zastupitelský úřad v Canberra vypadá nesmyslně. Poznamenal, že na Hradě o daném záměru možná ani neví. Vysvětlil okolnosti koupě pozemků v Canberra pro stavbu ambasády a australské předpisy, které podmiňují, aby na nich do 10 let od nákupu pozemku byl plánovaný projekt postaven, jinak pozemek propadne australskému státu. Zdůraznil, že za svou osobu nemůže podepsat propadnutí pozemku, které by vyvolalo trestní stíhání, a je proto nutné začít stavět. Vyjádřil souhlas s otázkou př. K. Schwarzenberga, ale uvedl, že by měla být adresována na jeho předchůdce do roku 1993, kdy byl pozemek koupen. Doplnil, že kromě Canberry se MZV soustřeďuje na velké projekty, popsal problémy v Londýně, Berlíně. Uvedl, že nové vedení MZV se rozhodlo nerealizovat velkorysou výstavbu ve Washingtonu, jehož náklady začaly dosahovat 1 miliardy Kč. Sdělil, že na základě nedávného rozhodnutí Vlády ČR bude možné vyčleněné peníze na výstavbu ve Washingtonu (cca 0,5 miliardy Kč) rozdělit mezi Washington a Stálou misi New York. K výraznému zvýšení položky investic v roce 2015 oproti předchozímu roku poznamenal, že se jedná o důsledek tříletého plánovacího rámce, podle kterého měla být nejvyšší položka (na výstavbu ve Washingtonu) čerpána v roce 2015. Uvedl, že ve Washingtonu se místo stavby nového úřadu bude provádět pouze oprava stávajícího, na New York se peníze v roce 2015 použít nestihnou.

Př. K. Schwarzenberg se zeptal, zda je smysluplné vydat 0,5 miliardy Kč na opravu naprosto nevyhovujícího, socialistického velvyslanectví ve Washingtonu místo toho, aby se tam postavila budova odpovídající dnešní době.

Generální sekretář V. Zavázal zopakoval, že do Washingtonu na opravu půjde částka do 100 milionů Kč a větší část ze zmíněné sumy 0,5 miliardy bude určena na generální opravu Stálé mise New York.

Posl. R. Kostřica se dotázal, zda by v kontextu dočasné devalvace české koruny o 10% na základě rozhodnutí ČNB nebylo vhodné dočasně pozastavit většinu nenaléhavých investic do doby opětovného posílení koruny, a tím v budoucnu stavět o 10% levněji.

Generální sekretář V. Zavázal vyjádřil souhlas a odpověděl, že se takového postupu MZV v podstatě drží. Uvedl, že největší investice směřuje do Trautmannsdorfského paláce, tedy do ČR. V souvislosti se zahraničními investicemi zopakoval, že oprava Stálé mise New York se v roce 2015 nestihne, stejně tak jako Berlín, jehož problematiku popsal. V případě ZÚ Londýn sdělil, že se opravy 3 roky odkládaly a teď už je potřeba je udělat.

Posl. J. Fischerová navázala na problematiku investic. Zeptala se, jaké je současné a plánované využití Trautmannsdorfského paláce, na záměr a vývoj příspěvkové organizace Zámek Štířín. Sdělila svůj pohled na zastupitelský úřad v Berlíně s poukázáním na obrovské náklady na provoz budovy. Vyjádřila názor, že za vhodnější považuje stavbu zcela nového úřadu na jiném prostranství, než oživovat stávající.

Generální sekretář V. Zavázal odpověděl, že Trautmannsdorfský palác se dlouho připravoval a dostal se na řadu až nyní. Poukázal na obrovský potenciál paláce. Uvedl, že jeho renovace dovrší opravu památkové rezervace kolem Hradu. Zdůraznil záměr MZV přesunout do Trautmannsdorfského paláce všechna detašovaná pracoviště MZV, která tak budou soustředěna ve třech palácích pod sebou a umožní tím snížení nákladů na dopravu. Dodal, že současně MZV poskytne k dispozici budovu v Rytířské ulici, kterou pak již nebude potřebovat. K otázce Štířína uvedl, že byla po dobu 6 let snaha jej prodat, což se nepodařilo, a mezitím zámek chátral. Řekl, že současné vedení MZV Zámek Štířín oživilo a bylo zapotřebí investovat do obnovy jeho některých funkcí. Sdělil, že v návaznosti na dopis ministra Zaorálka státním institucím s nabídkou využití zámku za podmínek stát-stát se

hromadí odezvy a začínají se tam pořádat různé akce. Konstatoval, že záměrem je také, aby Zámek Štířín využívala i vláda. Připomněl, že je zámek v režimu příspěvkové organizace otevřen veřejnosti i korporacím. Zmínil útlum aktivit v posledních letech pramenící z informací v médiích o prodeji a současný nárůst využívání v roce 2014 s tím, že po roce MZV stav vyhodnotí. V souvislosti s Berlínem polemizoval nad správnou možností, zda postavit nový nebo rekonstruovat stávající úřad. Vysvětlil technické problémy, vyčíslil některé náklady a výhody s jednotlivými variantami spojené, např. možnosti stavby bytů na pozemku ambasády v kontextu rostoucích nájmu v Berlíně.

Př. K. Schwarzenberg se dotázal na počet akcí pořádaných MZV ve Štíříně.

Generální sekretář V. Zavázal zmínil úspěšnou akci pořádanou ministrem Zaorálkem pro velvyslance, z nichž se mnozí přihlásili do tamního golfového klubu, což zvyšuje výnosy zámku. Uvedl, že Zámek Štířín slouží zejména pro politicky méně významné akce, přesný počet však neví. Dodal, že akce pořádané MZV, na kterých má velký politickým zájmem, pořádá v Černínském paláci, který se bohužel stal příliš otevřeným.

Př. K. Schwarzenberg vznesl otázku, zda je přesto břímě Zámku Štířín pro MZV dlouhodobě únosné, když jsou mnohé investice potřebné jinde. Poznamenal, že provozovat ztrátový hotel a udržovat další zámek není úkolem MZV. Dodal, že považuje za nesmyslné provozovat zámky z peněz daňových poplatníků, navíc v případě Štířína ztrátový, jehož náklady na údržbu jsou rok od roku vyšší (z loňských 8 milionů vzrostly na 12 milionu Kč). Dotázal se, co bude přístě.

Generální sekretář V. Zavázal reagoval, že po zřízení v letech 1995 - 2000 byl zámek ziskový, poté dvakrát utrpěl, když se k němu zřizovatel otočil zády. Konstatoval, že se jedná o věc názoru a je otázkou, zda provoz Štířína je úkolem MZV či Vlády ČR. Podotkl však, že ve výsledku je jedno, z které kapitoly by byl Zámek Štířín financován, protože Ministerstvo financí je pouze jedno. Uvedl, že nechce oponovat o potřebnosti „represídla“ pro vládu jako celek. Zmínil, že i jiná ministerstva mají obdobné objekty. Zdůraznil, že mu nepřísluší polemizovat vzhledem k faktu, že je úředník, nikoli politik.

Př. K. Schwarzenberg poznamenal, že tato otázka tedy zůstává nezodpovězena a že se jedná o plýtvání státních peněz. V návaznosti na dvojí otočení zády zopakoval, že starost o něj není úkolem MZV. Zdůraznil, že zámek má mít správce, který ho provozuje, a pokud není ziskový, tak se jej má zbavit. Na závěr dodal, že vše ostatní jsou pouze výmluvy. V souvislosti s berlínskou ambasádou konstatoval, že se jedná o šílenou, energeticky náročnou budovu a jakákoli přestavba „tohoto betonového monstra“ bude stát obrovské peníze. Současně poukázal na fakt, že budova byla postavena ještě za bratrského NDR s cílem mít honosné velvyslanectví, ale nesplňuje potřebný účel. Vyjádřil názor, že by MZV nemělo udržovat budovy, které představují pouze přítěž. Požádal o zvážení investice v Berlíně.

Zpravodaj K. Rais konstatoval, že omezení způsobené kurzem koruny je v rozpočtu pro rok 2015 promítnuté. Podotkl, že se uvidí, co bude v roce 2016 pod odchodu ředitele ČNB Singera. Poukázal, že v rozpočtu se promítá celá řada vládních usnesení, které bylo potřeba respektovat, např. příspěvky mezinárodním organizacím ve výši 1,5 miliardy Kč. Zhodnotil pozitivně pokračování v biometrických prvcích. Poznamenal, že prostředky na vrcholné návštěvy jsou na stejném limitu jako loni. Zdůraznil, že přibylo 20 milionů Kč na krizové situace v souvislosti s kauzou Ukrajina. Opět podotkl, že se jedná o vládní nařízení, které je potřeba respektovat. Uvedl, že se chtěl dotázat na částku 410 milionů Kč v investicích, ale v průběhu debaty k tomu bylo mnohé řečeno. Navrhl případně ještě více diskutovat zvýšení investic o 140%, i když vyrozuměl, že v tom značnou roli hrají náklady na zastupitelský úřad ve Washingtonu.

Generální sekretář V. Zavázal sdělil, že podle původní představy Washingtonu se mělo v roce 2015 začít stavět naplno, což zapříčinilo značný nárůst investic oproti předešlému roku. Vysvětlil, že částka v rozpočtu zůstává mechanismem střednědobých výhledů. Zopakoval, že

na budovu ve Washingtonu suma použita nebude a MZV jedná s Ministerstvem financí a Vládou ČR, jak prostředky přesunout. Vrátil se k počtu zaměstnanců. Uvedl, že v roce 1995 mělo MZV 2178 tabulkových míst. Konstatoval, že v roce 1995 ČR nebyla členem OECD, NATO ani EU a nyní má MZV 1827 lidí. Poznamenal, že úvahy o personálních úsporách by mohly proběhnout například v souvislosti s existencí institucí Czech Trade, Czech Invest a Czech Tourism. Vyjádřil názor, že se MZV dlouhodobě chová efektivně a dokonce absorbovalo takové věci, jako je rozsáhlé stálé zastupitelství v Bruselu dané byrokratickým fungováním EU. Obdobně poukázal na velikost ambasády NATO a potřebu existence odborů k daným institucím v Praze. Zdůraznil vznik nákladné zahraniční rozvojové spolupráce za posledních 20 let. Zopakoval, že si nemyslí, že MZV plýtvá tabulkovými místy. Konstatoval, že dle jeho názoru úbytek lidí na MZV v posledních letech již ohrožoval fungování ministerstva. Podtrhl skutečnost, že nyní má MZV o 350 lidí méně než před 20 lety.

Př. K. Schwarzenberg požádal o přehled navýšení systemizovaných pracovních míst, konkrétně na jaké obory a kolik bylo přijato diplomatických pracovníků v ústředí, kolik z nich bylo přijato na základě vnějších výběrových řízení a na kterých zastupitelských úřadech byla navýšena systemizace diplomatických i administrativně-technických pracovníků v zahraničí, včetně zdůvodnění a informace o jejich obsazení, aby bylo možné bavit se o faktech.

1. nám. P. Drulák souhlasil.

Př. K. Schwarzenberg se dotázal, zda ještě platí vnitřní pokyn ministra pro personální radu, svého času Jana Kohouta, který omezoval vysílání zaměstnanců, kteří splňují nárok na starobní důchod, na zastupitelské úřady. Konstatoval, že jej za svého působení částečně zmínil.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že podle jeho informací se jednalo o ústní pokyn. Uvedl, že nemůže říct, že by se jednalo o nějakou systematickou politiku. Řekl, že v danou chvíli věc MZV neřeší vzhledem k faktu, že má vstoupit v platnost zákon o státní službě, který definuje jasné hranice.

Př. K. Schwarzenberg se důrazně zeptal, zda se pokyn dodržuje či ne.

1. nám. P. Drulák reagoval, že nemůže říct, že by se pokyn dodržoval vzhledem k faktu, že není napsán. Uvedl, že on sám si toho není vědom.

Př. K. Schwarzenberg poznamenal, že by bylo vhodné se podívat do šanonů. V souvislosti s přijímáním nových lidí se dotázal na věkové rozložení nových zaměstnanců, zda je mezi nimi dostatek mladých, nebo se jedná spíše o lidi, kteří na MZV již dříve pracovali.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že přesnou statistiku s sebou nemá, ale v návaznosti na vyzvání př. Schwarzenberga požadované podklady MZV dodá. Podotkl, že oproti některým jiným letům v současnosti funguje diplomatická akademie a umožňuje tak přirozenou obměnu.

Posl. L. Luzar jako nový člen výboru požádal o rozpočet a vyhodnocení rozpočtu za rok 2013, obdobně pro rok 2014, jakmile bude jeho vyhodnocení k dispozici. Navrhl, aby MZV předkládalo svůj rozpočtový vývoj za delší období, např. 10 let, ze kterého by bylo patrné mimo jiné dlouhodobé podfinancování MZV a předešlo by se mnoha otázkám, které na výboru zazněly. Z návrhu rozpočtu citoval, že celkové příjmy kapitoly MZV jsou na rok 2015 stanoveny ve výši 650 000 000 Kč, z toho tvoří 550 000 000 Kč daňové příjmy, 100 000 000 Kč nedaňové příjmy a oproti původnímu plánu došlo k navýšení o 50 000 000 Kč u nedaňových příjmů v návaznosti na kapacitní posílení konzulární a vízové služby na několika zastupitelských úřadech. Požádal o vysvětlení, proč se tedy o řádek níže hovoří v souvislosti s konzulárními službami o daňových příjmech. V tabulce č. 9 týkající se tříletého výhledu poukázal na stejný nárůst položky „prostředky na financování zapojení občanů ČR do civilních struktur EU a dalších mezinárodních vládních organizací a do volebních pozorovatelských misí“ v roce 2016 i 2017, obdobně ve věci propadu koruny. Vyjádřil

srozumění s kompenzací propadu koruny v roce 2015. Uvedl však, že nerozumí, proč je stejná částka uvedena i pro rok 2016 a 2017 navzdory vyjádření guvernéra ČNB. Dotázal se, zda není potřeba bližší specifikace či komentář k dané položce. Zeptal se na důvod nárůstu příspěvků mezinárodním organizacím v kontextu, kdy ČR nemá úmysl vstoupit do nových organizací. Poslední otázku směřoval k textové části rozpočtu s žádostí o analýzu částky 482 milionů Kč pro Českou rozvojovou agenturu a 27 milionů Kč na zahraniční vysílání Českého rozhlasu.

1. nám. P. Drulák reagoval, že Česká rozvojová agentura každoročně vydává závěrečnou zprávu o české rozvojové pomoci, ve které jsou konkrétní rozvojové projekty popsány. K příspěvkům mezinárodním organizacím vysvětlil, že jejich výše každoročně stoupá i přesto, že nejsou nová členství. Jako příklad uvedl OSN a EU. Uvedl, že MZV považuje za důležité vysílání Českého rozhlasu v jiných jazycích než v češtině s poukázáním, že bez příspěvku MZV by se taková vysílání uskutečnit nedala.

Generální sekretář V. Zavázal připomněl již zmíněný příklad zvýšení příspěvků do OSN. Podotkl, že změny jsou vypočítávány na základě stanovených algoritmů. Uvedl, že se zvláště přispívá také na mise OSN. Vyjádřil souhlas, že v otázce kurzových rozdílů neladí rok 2016 a 2017 s rokem 2015. Zopakoval, že Ministerstvo financí dodrželo slib a kurzové rozdíly vyrovnalo jak v roce 2014, tak také přidalo částku pro rok 2015. Souhlasil, že guvernér ČNB naznačil prodloužení intervencí do roku 2016, ale vzhledem k nejistotě v budoucnu řekl, že konkrétní situaci bude MZV řešit za rok. Dal za pravdu posl. Luzarovi, že logicky by to mělo být uvedeno již letos. K otázce daňových a nedaňových příjmů vysvětlil, že MZV potřebuje z nutných důvodů zvýšit výdaje o 50 milionů Kč a v danou chvíli je zde naděje, že se podaří po dlouhodobé snaze prodat nepotřebnou ambasádu v Sofii, tedy zvýšit nedaňový příjem. Konstatoval, že daňové příjmy dosud vcelku pravidelně rostly, zejména díky konzulárním a vízovým poplatkům. Poznamenal, že velký problém představuje pokles žádostí v Ruské federaci o cca 100 tisíc, tedy téměř 50 milionů Kč. V daném kontextu stručně objasnil důvod již zmíněného vládního usnesení k sankcím.

Př. K. Schwarzenberg se dotázal na čísla poslechovosti zahraničního vysílání Českého rozhlasu.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že MZV má čísla k internetovému vysílání a statistiky mohou předložit. Poukázal na zajímavost, kdy v důsledku krize na Ukrajině vzrostla poslechovost ruko-jazyčného vysílání.

Generální sekretář V. Zavázal k příjmům doplnil, že MZV očekávalo nárůst konzulární, vízové služby, ale vzhledem k propadu v Rusku raději slíbilo nedaňové příjmy v naději prodeje. Konstatoval, že z toho důvodu může být formulace v rozpočtu trochu nešikovná.

Posl. L. Luzar upozornit na závažnost situace vyplývající z tabulky č. 10, kdy v roce 2016 a 2017 dochází k průběžnému snižování výdajů na plnění úkolů MZV. S důrazem na fakt, že MZV plánuje omezit svou vlastní činnost v zahraničí, se dotázal, co se stane s MZV v následujících letech. Poznamenal, že když to v podobném duchu půjde dál, tak bude za 10 let MZV zrušené.

Generální sekretář V. Zavázal reagoval, že by to bylo nepochybně nejlevnější řešení pro stát. Souhlasil, že se jedná o chybu. Vysvětlil, že se více v danou chvíli nepodařilo vyjednat. Zdůraznil, že MZV bude v následujícím roce opět bojovat o zachování částek. Upozornil na rozpor mezi plánem a stavem, který je ve finále vyjednáno (např. zvýšení rozpočtu MZV pro rok 2015 oproti plánovanému).

Posl. L. Luzar poukázal na čísla v tabulce, na základě kterých úspora pramení ze snižování příspěvků mezinárodním organizacím a peněžních darů vybraným institucím do zahraničí, ke které je pravděpodobně tlačila metodika sestavování rozpočtu, ale ostatní tabulky vykazují nárůst příspěvků. Uvedl, že by se nesoulad měl před zveřejněním dát do pořádku. Zdůraznil důležitost výhledu pro roky 2016 a 2017.

Generální sekretář V. Zavázal odpověděl, že příspěvky mezinárodním organizacím se v průběhu celého roku upřesňují s Ministerstvem financí kvůli častým změnám ve výši příspěvků. Souhlasil, že by se to mělo dát do pořádku, ale současně je operativní spolupráce s Ministerstvem financí nevyhnutelná, protože MZV plní v otázce příspěvků mezinárodním organizacím pouze funkci pokladníka státu.

Př. K. Schwarzenberg v návaznosti na snahu MZV o prodej určitých subjektů doporučil k prodeji Zámek Štířín.

Generální sekretář V. Zavázal poznamenal, že MZV se pod vedením K. Schwarzenberga prodej Štířína 5 let nepovedl.

Př. K. Schwarzenberg konstatoval, že v době klesající ekonomiky prodej nebyl snadný, ale současné období konjunktury je pro to nejvhodnější doba.

Posl. K. Rais poté doporučil Návrh rozpočtu kapitoly 306 – Ministerstvo zahraničních věcí České republiky na rok 2015 schválit, s čímž poslanci vyslovili souhlas /*usn. č. 66, hlasování 9-0-1 je zachyceno v příloze*/.

8. Diskuse s 1. náměstkem ministra zahraničních věcí P. Drulákem o zahraniční politice

1. nám. P Drulák uvedl, že bude mluvit o hlavních otázkách české zahraniční politiky v roce 2014 s rozlišením na otázky koncepční a tzv. události. Přiblížil přístup MZV ke koncepčním otázkám. Informoval o procesu politické inventury na MZV, jejíž výsledky MZV aktuálně intenzivně využívá k přípravě nové koncepce zahraniční politiky ČR. Sdělil, že by novou koncepci MZV v lednu chtěli představit na půdě Parlamentu. Oznámil, že dochází také k aktualizaci bezpečnostní strategie ČR, koncepce transformační spolupráce ČR a k přípravě komunikační koncepce MZV. Vyjmenoval priority české zahraniční politiky s důrazem na střední Evropu (sousedské vztahy, prohloubení politických vztahů s Rakouskem, Visegrádskou spoluprací, nový impulz pro česko-německé vztahy), aktivnější roli v EU, otázky evropské bezpečnosti, NATO, bilaterální vztahy s USA. V globálním pojetí české zahraniční politiky zdůraznil ekonomickou diplomacii, dimenzi lidské důstojnosti s širším pojetím lidských práv, OSN. Stručně vyhodnotil situaci na Ukrajině. Informoval o rozhodnutí Vlády ČR budovat také politickou dimenzi česko-čínských vztahů.

Př. K. Schwarzenberg podotkl, že v souvislosti s prohlubováním vztahů s Rakouskem zaznamenal pouze prudké odmítnutí ukládání jaderného odpadu poblíž rakouských hranic kancléře Faymanna. Uvedl, že dvě hlavní problematická témata doprovázející vzájemné vztahy byly Benešovy dekrety, v případě kterých se již situace uklidnila, a stále se vynořující otázka Temelína. Poukázal, že Rakousko je neutrální země a ČR je spojencem NATO. Zeptal se, kde MZV spatřuje možnosti politického sblížení.

1. nám. P Drulák odpověděl, že by význam aktuální kritiky úložišť nepřeceňoval, Uvedl, že se ministři zahraničních věcí na svém posledním jednání dohodli, že o záležitosti budou dále diskutovat. Uvedl, že ČR nabízí transparentnost v dané věci. Řekl, že za důležité pro další vývoj česko-rakouských vztahů považuje, aby se země vzájemně nepřekvapovaly. Vyjádřil názor, že intenzivnější komunikace politických elit, než tomu bylo v minulosti, může přinést výsledek. Konstatoval, že Rakousko je sice neutrální země, ale to nebrání ve spolupráci v oblasti energetického a dopravního propojení, v otázce východního Balkánu. Připomněl význam Rakouska v rozvojové spolupráci s možností využít jeho zkušeností. Sdělil, že podle informací z Ministerstva obrany nebrání politický rozdíl mezi neutrálním státem a členem NATO spolupráci v oblasti obrany.

Př. K. Schwarzenberg poděkoval za informace a poznamenal, že snad příště rakouský kancléř nepřekvapí dalšími výroky na adresu ČR.

Posl. R. Böhnisch sdělil, že zástupci gruzínské i ukrajinské ambasády velmi sledují projednávání asociační dohody a byli velmi zaskočeni jejím stažením z programu jednání Poslanecké sněmovny. Zeptal se, zda byla skutečným důvodem nepřítomnost ministra zahraničních věcí a v jednání se bude na následující schůzi sněmovny pokračovat, nebo je za tím něco víc. poukázal také na žárlivost obou zemí, či asociační dohoda bude projednána dříve. Ocenil, že MZV analyzovalo model fungování ambasád 1+1, což se ukázalo, i z jeho osobních zkušeností nejvíce z Jerevanu, jako neživotaschopné. Přivítal do jisté míry, že se MZV určitým způsobem distancuje od politických iniciativ a parlamentní diplomacie, na příkladu Íránu však upozornil na vyskytující se případy spolupráce se zeměmi s nestandardními režimy. Dotázal se, zda to není počátek vytváření šedé diplomatické zóny, kterou by mělo MZV reflektovat a řešit.

1. nám. P. Drulák ujistil, že asociační dohody s Gruzii a Ukrajinou mají jasnou podporu MZV a není potřeba ve stažení hledat jiný než organizační problém. V souvislosti s parlamentní diplomacií uvedl, že možnosti MZV jsou omezené vzhledem k faktu, že Poslanecká sněmovna je jejich pánem. Řekl, že role ministerstva je v případě dotázaní poskytnout názor. Zabýval se vztahy s Íránem a jeho otevíráním světu v kontrastu s íránským jaderným programem.

Posl. J. Fischerová požádala o rozsáhlou diskuzi k nové koncepci zahraniční politiky na půdě zahraničního výboru dříve, než se materiál dostane na veřejnost. Vyjádřila také zájem zabývat se více aktuálními zahraničními problémy na schůzích výboru. V souvislosti s Rakouskem informovala, že česko-rakouská meziparlamentní skupina přátel je jednou z nejpočetnějších v Poslanecké sněmovně. Na základě osobních zkušeností vysoce hodnotila velvyslance ČR v Rakousku Jana Sechtera. Poukázala na spolupráci s Rakouskem na úrovni krajů.

1. nám. P. Drulák uvedl, že náměstci MZV jsou plně k dispozici pro diskuzi o zahraniční politice na půdě výboru, obdobně pan ministr, pokud mu to časové možnosti dovolí.

Posl. L. Luzar konstatoval, že vztahy ČR s Rakouskem jsou dlouhodobě narušeny problematikou jaderné energetiky. Uvedl, že dříve či později bude muset dojít k vyjasnění pozic. Navrhl, aby v rámci prostředků na ekonomickou diplomacii šla část na propagaci českého pohledu na jadernou energetiku v Rakousku, což by dle jeho názoru přispělo k obchodní politice a diplomacii vzájemných vztahů. Zdůraznil důležitost objektivizace informací s poukázáním na rakouskou podporu aktivistů proti Temelínu v jižních Čechách. Upozornil na informovanost občanské veřejnosti o obecné zahraniční politice. Vzněl otázku, odkud média čerpají podklady. Zda existuje informační linka mezi MZV a médii, zda MZV dodává médiím informace, které nejsou běžně dostupné

1. nám. P. Drulák souhlasil, že úkolem MZV je Rakušanům vysvětlit, že jaderná energetika zůstává součástí energetického mixu ČR a že to nemusí znamenat pouze újmu. Poukázal na rozdílný názor také s Německem, který však neovlivňuje vzájemné vztahy. Na druhý podnět reagoval, že se zabýval zahraniční politikou již před vstupem na MZV, ale teprve na MZV si uvědomil, jak velký rozdíl může být mezi realitou zahraniční politiky a jejím mediálním obrazem. Uvedl, že MZV dává médiím pouze veřejné informace, tudíž zveřejnitelné. Řekl, že problém vidí v zásadním nezájmu médií o zahraniční politiku v její složitosti, který se projevuje selektivním výběrem krátkodobých témat, často traktovaných velmi zjednodušeně. Projevit pochopení s nutností zploštění informací daného omezeným časem ve zpravodajství. Vyjádřil snahu chodit do médií, účastnit se diskuzí, psát články, poskytovat rozhovory. Současně konstatoval, že nad finálním mediálním obsahem nemá člověk přes veškerou snahu kontrolu. Připomněl nově vznikající komunikační strategii. Naznačil, že by měla obsahovat i mediální působení.

Př. K. Schwarzenberg se vrátil k česko-rakouským vztahům. Poznamenal, že by k jejich zlepšení nejvíce přispělo, kdyby se tak často neměnili ministři dopravy ČR, a tudíž i dopravní koncepce. Nám. Druláka se v kontextu jeho návštěvy Spojených států dotázal, v čem spočívá hrdinství Edwarda Snowdena, které během cesty vyzvedával.

1. nám. P. Drulák reagoval, že se jedná o zjednodušenou informaci. Popsal okolnosti za jakých Snowdena zmínil. Objasnil svůj názor, že přestože Snowden závažným způsobem poškodil americké zájmy a zkomplikoval fungování americké vlády, v konečném důsledku jeho zásluhy převyšují tyto náklady. Vysvětlil, že dle jeho názoru incident přispěl k větší kontrole sledování a prospěl americkému veřejnému zájmu, potažmo i veřejnému zájmu dalších demokratických států.

Posl. J. Mihola se vrátil k informačním tokům. Vyjádřil pochopení nad zjednodušováním informací. Sdělil názor, že i běžný občan by měl mít možnost relevantního srovnání oproti mediálním výstupům či výstupům jednotlivých politiků. Konstatoval, že se tradicí stal rozpor mezi vládní politikou a pohledem prezidenta a v dnešním rychle se měnícím světě by lidé měli mít něco, o co se mohou opřít. Napadlo ho, zda při příležitosti připomenutí čtvrtstoletí obnovené české demokracie neshrnout čtvrtstoletí české zahraniční politiky a naznačit trendy do budoucna.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že některé zmíněné podněty by měly být součástí nové komunikační strategie. Uvedl, že k určitým otázkám by na stránkách MZV mohla být faktická shrnutí. Vyjádřil názor, že historický přehled zahraniční politiky by nemělo dělat MZV, aby nebylo obviněno z propagandy, ale nezávislá instituce. Jako příklad uvedl Ústav mezinárodních vztahů, který vydává ročenky shrnující českou zahraniční politiku.

Př. K. Schwarzenberg reagoval, že nám. Drulák správně vyvodil rozdíl mezi politikou ministra zahraničí a věcmi, které mohou dělat nezávislé instituce nebo média. Vrátil se k problematice Snowdena, Řekl, že názor nám. Druláka na něj je zajímavý, ale pokud jej prezentuje jako 1. náměstek ministra zahraničních věcí ve Washingtonu, je to považováno za stanovisko zahraniční politiky ČR. Uvedl, že se jedná o pochybný krok vyslovit takový názor před klíčovým spojencem ČR, který Snowdena považuje za vlastizrádce. Zeptal se, z jaké pozice ve Washingtonu mluvil.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že během zmíněné přednášky učinil distanci s tím, že mluví do určité míry jako profesor. Oponoval, že si nemyslí, že názor české společnosti je v dané otázce tak jednoznačný a všichni považují Snowdena za vlastizrádce. Řekl, že na základě svých zkušeností Američané vítají otevřenou debatu o obdobných otázkách a nemyslí si, že by daný názor vnímali jako útok na sebe.

Př. K. Schwarzenberg se dotázal, co považuje v aktuální době za největší bezpečnostní hrozby pro ČR.

1. nám. P. Drulák shrnul, že největší aktuální hrozby představuje politika Ruské federace, Islámský stát, o něco níže poté ebola. Řekl, že je rád, že ČR na všechny zmíněné hrozby reaguje. Zdůraznil, že největší nebezpečí vidí uvnitř ČR, ve strukturální hrozbě spočívající v dlouhodobém nezájmu o zahraniční politiku.

Posl. L. Luzar vysvětlil dle jeho názoru aktuální, bezpečnostní hrozbu válečné migrace, na kterou česká společnost není připravena. Upozornil, že v ČR určitý latentní rasismus existuje. Konstatoval, že Evropa stav imigrace bude muset řešit. Vyjádřil obavy z možného dopadu na malé státy.

1. nám. P. Drulák vyjádřil souhlas. Uvedl, že migrační vlna může být důsledkem současných bojů i dlouhodobých strukturálních faktorů, jako bída a deprivace. Konstatoval, že ČR měla zatím ve věci imigrantů privilegované postavení, ale otázkou je, jak dlouho je taková pozice udržitelná.

Př. K. Schwarzenberg se vrátil k nové koncepci širšího pojetí lidských práv o sociální, ekologická práva. Zeptal se, zda bude ČR takovou politiku důrazně prosazovat i vůči Číně, kde jsou nejzávažnější ekologické problémy.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že dle jeho názoru ano. Poznamenal, že čínské vedení si je dobře vědomo ekologické neudržitelnosti. Zdůraznil, že ministr zahraničních věcí s Čínou mluví také o lidských právech. Dodal, že v oblasti sociálních a enviromentálních práv vidí větší naději na reálnou změnu uvnitř společnosti. Podotkl, že zájem o práva druhé a třetí generace

neznamená, že by se zapomnělo na práva první generace. Uvedl, že záleží na konkrétní zemi, se kterými právy se dá pomoci.

Posl. L. Luzar řekl, že ekologické problémy souvisí obecně s vnímáním ekonomiky a životního prostředí. Poukázal na rozdíl v přístupy k těžbě břidličných plynů (EU versus USA). Zdůraznil, že pokud by se mělo hledět na prosazování ekologických práv, je potřeba se podívat na rozvinutý svět, který využívá toho, že je více osídlen, a nedbá o ekologické limity. Podtrhl, že ČR by měla ekologické parametry aplikovat na ostatní státy na základě rovnosti.

Př. K. Schwarzenberg se dotázal, zda Vláda ČR schválila cestu prezidenta Zemana na konferenci na Rhodos a byla tím tak financována ze státního rozpočtu.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že se domnívá, že se jednalo o oficiální cestu, ale není si jist. Navrhl možnost dodání písemné odpovědi.

Př. K. Schwarzenberg se zeptal, jak vidí rozvoj a koordinaci vztahů ČR s Polskem.

1. nám. P. Drulák ragoval, že Polsko je významný soused, přítel, spojenec a politická pozornost věnovaná Polsku je mimořádná. Uvedl, že velký potenciál vidí na úrovni Visegrádské 4 i v bilaterální rovině. Řekl, že politika k Polsku se nemění a navazuje na předchozí spolupráci.

Př. K. Schwarzenberg vznesl otázku, jaké byly důvody rezignace ředitelky Odboru lidských práv MZV po mnoha letech působení ve funkci.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že konkrétní důvody nejspíše sdělila přímo panu ministrovi. Pripustil, že existovaly koncepční neshody ve změně politiky lidských práv.

Př. K. Schwarzenberg se dotázal, o jakou změnu se jednalo.

1. nám. P. Drulák odpověděl, že se jednalo o již zmíněné širší pojetí lidských práv, jak neefektivněji prosazovat lidská práva a rozpor nastal i v určitých normativních otázkách. Řekl, že neví který z důvodů byl spouštěcím mechanismem.

Př. K. Schwarzenberg se zeptal na důvod odvolání ředitele Odboru bezpečnostní politiky těsně před summitem NATO ve Walesu.

Nám. P. Drulák odvětil, že se jednalo o rozhodnutí ministra Zaorálka, který chtěl mít v čele daného odboru někoho jiného.

9. Projednání záměrů zahraničních cest zahraničního výboru na rok 2015

Př. K. Schwarzenberg poslance informoval, že na žádost místopředsedy Poslanecké sněmovny JUDr. Vojtěcha Filipa byly jednotlivé výbory vyzvány k předložení záměrů zahraničních cest na rok 2015 do 20. listopadu. Sdělil, že zahraničnímu výboru byly určeny 3 až 4 vyslání. Na základě dohody s místopředsedy odůvodnil a navrhl vyslání zahraničního výboru do Kanady, Indie, Srbska a na Filipíny. Vznesl otázku nad cestou do Íránu s podmínkou, že by jí musel předcházet podpis dohody o ukončení jaderného programu. Jako další návrhy jmenoval Japonsko a Čínskou lidově demokratickou republiku. Řekl, že Čínu považuje za důležitou zemi, ale vzhledem k intenzitě návštěv z ČR v roce 2014 navrhl cestu odložit na rok 2016.

Posl. J. Míhola se zeptal, zda bude náhradní cesta namísto schváleného vyslání do Senegalu, které se neuskutečnilo z důvodu hrozby šíření eboly.

Tajemnice Z. Putnářová poukázala na možnost cestu absolvovat v lednu, změnit destinaci nebo cestu zcela zrušit.

Po diskuzi př. K. Schwarzenberg z důvodu zdravotní situace v dané části Afriky navrhl cestu do Senegalu zrušit, s čímž poslanci souhlasili (*hlasování 9-0-0 je zachyceno v příloze*).

Posl. P. Šrámek místo cesty do Senegalu doporučil spojit v roce 2015 cestu do Indie a na Filipíny s konstatováním, že obě země se mu jeví jako vysoce perspektivní. Jako další destinace preferoval Srbsko a USA/Kanadu ve formě kombinované cesty.

Posl. R. Kostřica jako předseda podvýboru pro styk s krajany s vysvětlením důvodů podpořil destinace USA a Kanadu.

Posl. R. Kostřica a P. Holík navrhli společnou cestu do USA s výborem pro evropské záležitosti, který také deklaroval zájem o vyslání do USA.

Posl. P. Holík navrhl stanovit pořadí priorit.

Posl. R. Číp návrh podpořil. Řekl, že by se nevzdával náhrady za cestu do Senegalu s odůvodněním, že vzhledem k faktu, že se jedná o zahraniční výbor, tak pro ekonomickou diplomacii zatím moc neudělal.

Př. K. Schwarzenberg podpořil návrh na Kanadu a jako náhradní Japonsko.

Posl. R. Číp se přiklonil k Íránu, jakožto náhradní destinaci.

Př. K. Schwarzenberg uvedl, že bude záležet, zda se podaří uzavřít zmíněnou dohodu.

Poslanci diskutovali, zda navrhnout 3 nebo 4 zahraniční cesty.

Posl. R. Kostřica požádal, aby tajemnice zahraničního výboru členy informovala o konání schůze organizačního výboru, na které se záměry budou projednávat.

Př. K. Schwarzenberg poté shrnul výsledky debaty. Navrhl hlasovat o cestách zahraničního výboru v roce 2015 1. Indie/Filipíny, 2. Kanada/USA 3. Srbsko, náhradní Írán, Japonsko, s čímž poslanci vyslovili souhlas /*usn. č. 67, hlasování 9-0-0 je zachyceno v příloze*/.

10. Sdělení předsedy

Př. K. Schwarzenberg informoval o žádosti posl. J. Fischerové o dodatečný zápis do podvýboru pro styky s krajany. Poslanci s rozšířením podvýboru vyslovili souhlas /*hlasování 9-0-0 je zachyceno v příloze*/.

Konání příští schůze výboru bylo stanoveno na čtvrtek 29. ledna 2015 od 10 h. Př. K. Schwarzenberg uvedl, že v případě potřeby mimořádné schůze budeme termín řešen operativně. Nikdo nevyjádřil výhrady proti tomuto termínu.

11. Připomínky a podněty poslanců

Posl. J. Mihoľa členy výboru informoval, že žádal předsedu Schwarzenberga o svolání mimořádné schůze k Ukrajině. Na příští schůzi výboru navrhl zařadit problematiku Islámského státu.

Schůze výboru skončila v 16.10 hodin.
/Zapsala Zuzana Putnářová, tajemnice ZAV/

Robin B ö h n i s c h, v.r.
ověřovatel výboru

Karel S c h w a r z e n b e r g, v.r.
předseda výboru